

Het Woudagemaal

Het grootste nog werkende stoomgemaal ter wereld

Het Ir. D.F. Woudagemaal ligt dichtbij het stadje Lemmer, in de provincie Friesland. Het staat sinds 1998 op de Lijst van Werelderfgoederen en is van grote wetenschappelijke en cultuurhistorische waarde. Voor Nederland én de wereld.

Stoomgemaal

Een gemaal is een inrichting om water van een lager naar een hoger niveau te brengen. Het zorgt dat het water op een bepaald peil blijft. Een stoomgemaal, de naam zegt het al, wordt door een stoommachine aangedreven.

Geschiedenis van het Woudagemaal

Na een grote overstroming in 1894 besluit de provincie Friesland dat er een stoomgemaal nodig is om het water van het Friese land te lozen. Rond 1914 ontwerpt ingenieur Dirk Frederik Wouda het Woudagemaal al, maar pas in 1916 begint men met de bouw van het gemaal. In 1920 is het klaar en wordt het op 7 oktober officieel door Koningin Wilhelmina geopend. Dat doet ze door op een zilveren belletje te drukken. Het gemaal heette toen nog Tacozijl-gemaal. Pas in 1947 krijgt het de naam Ir. D.E. Wouda-gemaal, als eerbetoon aan de ontwerper Wouda, die in dat jaar met pensioen gaat.

Stoomkathedraal

Het Woudagemaal wordt ook wel 'stroomkathedraal' genoemd. Niet omdat het op een kathedraal lijkt, maar omdat het het grootste gemaal ter wereld is. Het kan per minuut 4000 kubieke meter water wegpompen. Op dit moment is dat niet meer zo vaak nodig. Het Woudagemaal wordt tegenwoordig alleen ingezet wanneer het andere gemaal (J.L. Hooglandgemaal) de afwatering van de lage Friese delen niet aan kan. Dat gebeurt een aantal keren per jaar in de winter.

